

OPRACOWANIA

lektur uzupełniających

BARBARA KOSMOWSKA

POZŁACANA RYBKA

Streszczenia lektur uzupełniających

Charakterystyki i problematyka

Odpowiedzi na pytania z testów i sprawdzianów

BARBARA KOSMOWSKA

Biografia

Barbara Kosmowska* to polska pisarka i filolożka, autorka słuchowisk dla dzieci i młodzieży, urodzona **24 I 1958 r.** w Bytowie. Ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim. Po studiach przez krótki czas była nauczycielką języka polskiego w szkole w Bytowie. W 1999 r. obroniła pracę doktorską na swojej macierzystej uczelni. Kosmowska debiutowała w latach 70. XX w. jako licealistka, pisząc dla czasopisma „Na przelaj”. W latach 80. zdobywała wiele nagród i wyróżnień w konkursach poetyckich. Pierwsza jej powieść pt. *Głodna kotka* ukazała się w 2000 r. Pisarka była niejednokrotnie nagradzana w konkursach literackich, ponadto *Pozłaczana rybka* zdobyła tytuł Książki Roku 2007 przyznawany przez Polską Sekcję IBBY. Kosmowska pisze nie tylko dla dzieci i młodzieży: książka *Teren prywatny*, nazwana najbardziej kobiecą książką Kosmowskiej, trafiła na Listę Bestsellerów Andrzeja Rostockiego oraz wygrała konkurs literacki pod nazwą „Dziennik polskiej Bridget Jones”.

” POZŁACANA RYBKA

Czas i miejsce akcji

Akcja powieści rozpoczyna się **pod koniec wakacji w czasach współczesnych autorce**. Kolejne rozdziały obejmują czas **aż do listopada tego samego roku**. Rozdział dotyczący wydarzeń, które miały miejsce **rok później**, zamyka akcję powieści.

Powieść rozgrywa się **we wsi o nazwie Kruszyna oraz w mieście, którego nazwa nie jest określona w tekście**.

Bohaterowie

Alicja – główna bohaterka powieści, nazywana przez rodziców w dzieciństwie Bardzo Rozpieszczoną Jedynaczką, a przez babcię Hałasówkiem. W momencie rozpoczęcia akcji powieści **ma 14 lat. Interesuje się fotografią**, nie lubi roztopionych lodów i zimnej herbaty. Swoje imię zawdzięcza Lisie, jednej z głównych bohaterek powieści dla dzieci autorstwa Astrid Lindgren *Dzieci z Bullerbyn*. Jest dziewczynką **wrażliwą i empatyczną**, bardzo kocha swojego pięcioletniego braciszka i każde jego pytanie dotyczące śmierci sprawia jej wielki ból. Jej życiu towarzyszy **dojrzałość emocjonalna oraz rozsądek**. Ponieważ chce jak najlepiej dla siebie i swojej przyjaciółki Sary – stroni od używek i nie pochwała zachowania przyjaciółki na imprezie u Borysa. Dziewczynka jest **bardzo skryta**, o niektórych rzeczach nie jest w stanie powiedzieć nawet swojej przyjaciółce czy też rodzicom, dlatego prowadzi coś w rodzaju elektronicznego pamiętnika, zatytułowanego *Listy do samej siebie*. Alicja oprócz wielu pozytywnych cech charakteryzuje się w niektórych sytuacjach również **egoizmem** – nie może zaakceptować nieobecności Roberta podczas jej pobytu na wsi, jest przeciwna jego pracy za granicą, nie stara się nawet zrozumieć sytuacji rodzinnej chłopaka. Ponadto **po rozwodzie rodziców czuje się bardzo zagubiona**, nie potrafi zaakceptować obecnej sytuacji, próbuje uciec od rzeczywistości, czego wyrazem jest chęć zamieszkania w spokojnym i ciepłym domu dziadków, których bardzo kocha. Przez swojego chłopaka Alicja uważana jest za piękną dziewczynę. Nie rozstaje się z wisiorkiem z jaszczurką i bransoletką z kameleonem.

* Barbara Kosmowska, fot. commons.wikimedia.org/Artur Andrzej

Robert Puchala – drugoplanowy bohater powieści, mieszkaniec Kruszyny, sąsiad i przyjaciel domu dziadków Alicji, **chłopak głównej bohaterki**. Jest **synem alkoholika**, jego matka zmarła kilka lat wcześniej. **Uwielbia grę na skrzypcach, wiąże z tym swoją przyszłość**. Zależy mu na stypendium i nauce w liceum muzycznym. Grywa w szachy z dziadkiem Alicji. Jest **bardzo dojrzałym** młodym człowiekiem. Świadczy o tym jego stosunek do ojca i bezgraniczna miłość, którą go darzy. Robert to chłopak **wytrwały i konsekwentnie dążący do celu**, co pokazuje, wyjeżdżając do Niemiec, żeby zarobić na swoje własne skrzypce. Cechuje go również wierność własnym zasadom i wielki rozsądek. Można to łatwo zaobserwować, kiedy zachodzi konieczność odebrania odurzonej Sary z imprezy u Borysa – Robert czyni to bez wahania i nie zwraca uwagi na docinki ze strony kolegów Alicji. Charakterystyczną cechą wyglądu Roberta są zielone oczy z lekko żółtymi plamkami. Alicja opisuje go jako wyjątkowo przystojnego chłopaka o śniadej cerze, któremu towarzyszą zbyt długie włosy i szelmowski uśmiech. Ma delikatne i smukłe dłonie, a kiedy gra na skrzypcach, przymyka lekko oczy.

Fryderyk – bohater drugoplanowy, **pięćioletni brat Alicji**, syn taty Alicji i Klaudii. Chłopiec jest poważnie chory i dlatego zadaje trudne pytania, które dotyczą śmierci i tego, co nastąpi po niej. Jego siostra nazywa go Jaszczurką, ponieważ w dniu, w którym dowiedziała się o jego istnieniu, dostała od taty wisiorek z jaszczurką. Podczas choroby staje się coraz bledszy i szcuplejszy, a jego usta nie mają już koloru maliny jak dawniej.

Sara – bohaterka drugoplanowa, **przyjaciółka Alicji**, ma dwie młodsze siostry, a w jej domu ciągle dochodzi do kłótni między rodzicami. Mówi dokładnie to, co myśli, nie zastanawiając się, czy skrzywdzi kogoś swoimi słowami, ale właśnie **szczerowość** lubi w niej Alicja. Przez ciężkie warunki materialne musi pracować w wakacje i część swojej wypłaty przeznaczają na przybory szkolne dla młodszego rodzeństwa. Sara jest **podatna na wpływy otoczenia**, co pokazuje podczas imprezy u Borysa, w którym jest zakochana. Jest wierną przyjaciółką, ponieważ rezygnuje z chłopaka, żeby uratować przyjaźń. Nie ma problemów z nawiązywaniem nowych kontaktów, jest **bardzo towarzyska i otwarta na ludzi**. Uwielbia plotkować z Alicją na temat Dorci i Kostka Bąka.

Klaudia – bohaterka drugoplanowa, nowa partnerka taty Alicji oraz mama Fryderyka, jest nazywana przez Alicję „Miss Lata”, zawodowo zajmuje się kręceniem filmów dokumentalnych; jest bardzo atrakcyjną kobietą.

Dorcja – bohaterka epizodyczna, koleżanka z klasy Sary i Alicji, choruje na anoreksję, jest najlepsza w klasie z angielskiego.

Państwo Mileccy – dziadkowie Alicji, zamieszkują dom na wsi, bardzo kochają wnuczkę oraz udzielają wsparcia Robertowi, który staje się przyjacielem ich domu.

Matka Alicji – z zawodu pisarka, sześć lat wcześniej rozwiodła się z mężem, fascynuje ją literatura i życiorys Astrid Lindgren, poświęca córce bardzo mało czasu, jest córką państwa Mileckich.

Ojciec Alicji i Fryderyka – rozwiedziony z matką Alicji, jego nową partnerką jest Klaudia. Interesuje się twórczością Astrid Lingren dla dorosłych. Jest on człowiekiem bardzo emocjonalnym i głęboko przeżywa chorobę synka.

Plan wydarzeń

1. Wakacje u dziadków.
2. Powrót Roberta z Niemiec.
3. Wyjazd Alicji do miasta.
4. Informacja o chorobie Fryderyka.
5. Pierwsze odwiedziny u Jaszczurki w szpitalu.
6. Rozmowa z Sarą, informacja o anoreksji Dorci, próba znalezienia wyjścia z sytuacji i klasowa dyskusja.

7. Kłótnia Alicji i mamy.
8. Poznanie Zuzy.
9. Przyjazd Roberta do miasta.
10. Kombinezon i kijki dla Frycka.
11. Nieporozumienie między Sarą i Alicją.
12. Prezent dla Fryderyka – złota rybka.
13. Powrót Jaszczurki do domu.
14. Nadzieja na zdrowie dla Frycka – szansa na leczenie w Sztokholmie.
15. Ponowna wizyta Roberta u Alicji.
16. Pogrzeb Fryderyka.
17. Nagroda dla Klaudii za film o hospicjach.

Krótkie streszczenie

Bohaterką powieści jest czternastoletnia Alicja, która zmagą się z problemami w domu i wśród znajomych. Jej rodzice rozwiedli się, mama poświęca dziewczynce mało czasu, a tata ma nową partnerkę Klaudię i pięcioletniego synka Fryderyka, z którym Alicja jest bardzo blisko związana. Wszyscy głęboko przeżywają wiadomość o ciężkiej chorobie chłopca, jego pobyt w szpitalu i świadomość, że mimo prób leczenia dziecko może umrzeć. Alicja nie wie, jak sobie radzić z perspektywą odejścia ukochanego braciszka, ale przekonuje się, że wspólne cierpienie jednoczy całą rodzinę. Nawet jej mama włącza się w walkę o Fryderyka. Niestety jest ona przegrana i chłopiec odchodzi.

Alicja przeżywa też pierwszą miłość – do Roberta, nastolatka mieszkającego niedaleko jej babci. Chłopak również ma swoje problemy, jego ojciec jest alkoholikiem. Robert marzy o karierze muzyka, ma talent do gry na skrzypcach. Wyjeżdża nawet za granicę, by zarobić pieniądze na naukę. Alicja początkowo tego nie rozumie, jest zazdrosna o czas, którego chłopak jej nie poświęca, bo pracuje, ale z czasem zaczyna doceniać dojrzałość i odpowiedzialność Roberta oraz podziwiać jego determinację.

Przyjaciółką Alicji jest Sara, dziewczynka bardzo sympatyczna, ale lekkomyślna i nierozważna. Angażuje się w znajomość z Borysem, który ma na nią zły wpływ – Alicja i Robert zabierają ją pijaną z imprezy u Borysa. Sara przez pewien czas boczy się na przyjaciółkę, ale potem uświadamia sobie swój błąd, zrywa znajomość z chłopakiem i między dziewczynkami wszystko wraca do normalności.

STRESZCZENIE

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Alicja wspomina swoje dzieciństwo i czas po rozwodzie rodziców – zmianę wizytówki na drzwiach i częste odwiedziny taty. Nie rozumie, dlaczego doszło do rozwodu. Rodzice tłumaczą, że to dla jej dobra, ale do Alicji to tłumaczenie nie trafia.

Być tu i tam (streszczenie rozdziału)

Alicja przeprowadza z babcią rozmowę, ponieważ przygnębia ją świadomość, że czas wakacji się kończy i będzie musiała powrócić do domu. Podczas tej pogawędki Alicja z przymusu wypija cały kubek mleka pochodzącego od krowy o imieniu Fryzunia. Babcia tłumaczy wnuczce, że *trzeba być i tam, i tu*, czyli i w domu u mamy, i na wsi u dziadków, ponieważ takie zmiany są w życiu potrzebne.

Karton ze zdjęciami (streszczenie rozdziału)

Poczucie bycia „i tu, i tam” Alicja znajduje tylko w fotografii. Wraca wspomnieniami do momentu, kiedy dostała od dziadka starego Nikona i zaczęła interesować się fotografią. Przegląda swoje stare zdjęcia. Najdłużej zatrzymuje się przy pękatej kopercie ze zdjęciami Roberta.

Portret (streszczenie rozdziału)

Dziadkowie oddali swoje mieszkanie w mieście córce i jej mężowi zaraz po narodzinach Alicji. Gabinet dziadka (adwokata) zamienił się w gabinet mamy (pisarki), a ze ściany zniknął portret pradziadka, który został zastąpiony portretem Astrid Lindgren. Alicja uważała ważne wydarzenia w swoim życiu za dzieło Lindgren, ponieważ oboje rodzice zajmowali się jej twórczością. Alicja wspomina wyprowadzkę ojca i rozmowę z rodzicami, a jej przyjaciółka, Sara, zazdrości przyjaciółce rozvodu rodziców ze względu na trwające u niej w domu kłótnie między mamą i tatą.

Sara (streszczenie rozdziału)

Będąc w Kruszynie, Alicja tęskni za Sarą. Przypomina sobie moment, w którym się zaprzyjaźniły. Sara powiedziała wtedy Alicji, że jest głupia jak Kostek Bąk, a to bardzo zainteresowało dziewczynkę. Od tej pory stały się nierozłączne. Sara w te wakacje musi pracować, żeby pomóc finansowo mamie i zarobić na własne wydatki. Kiedyś Alicja wyjeżdżała do dziadków z przyjaciółką i spędzała czas inaczej niż zwykle.

Miss Lata (streszczenie rozdziału)

Kiedy Alicja miała 8 lat, tata przedstawił jej swoją nową partnerkę. Dziewczynka nie starała się jej polubić. Jakiś czas później otrzymała zaproszenie na lody do domu dziewczyny ojca, Klaudii. Udała się tam, ale lodów nie tknęła. Po pół roku dowiedziała się, że zostanie siostrą. Tego samego dnia dostała od taty wisiorek z jaszczurką. Kilka miesięcy później urodził się Fryderyk.

Ogórki i miłość (streszczenie rozdziału)

Alicja dowiaduje się, że Robert pojechał za granicę do pracy, żeby zarobić na nowy instrument. Ma o to do niego żal, z którym nie kryje się przed babcią. Wspomina początek ich przyjaźni, czyli festyn na pożegnanie lata, na którym zagrał dla Alicji Vivaldiego. Robert z biegiem czasu coraz bardziej podobał się Alicji i między innymi dla niego przyjeżdża co roku do Kruszyny.

Serce w koronie (streszczenie rozdziału)

Babcia opowiada Alicji przed snem historię o Jędrku – swojej pierwszej miłości – i pociesza wnuczkę, mówiąc, że jej rodzice na pewno jeszcze będą szczęśliwi. Alicji przyśnił się Robert.

Panna Wporzo i kameleon (streszczenie rozdziału)

Robert wraca ze zbioru ogórków w Niemczech i odwiedza dziadków Alicji. Opowiada o swojej pracy i odpowiada na pytania. Wspomina również o dobroci swojego pracodawcy, Helmuta Gaale. Alicja spaceruje z Robertem. Rozmawiają o wyjeździe dziewczyny i o Fryderyku, a potem Robert wręcza Alicji bransoletkę z kameleonem, którą specjalnie dla niej kupił.

Złota rybka (streszczenie rozdziału)

Alicja zwierza się Robertowi, że nie chce wracać do domu. Obiecują sobie, że będą w kontakcie, a dziewczyna za cztery miesiące znów pojawi się na wsi. Zakochani koncentrują się na wymyśleniu idealnego życzenia do złotej rybki. Alicja wręcza Chłtopkowi biografię Vivaldiego. Kiedy wracają znad jeziora, spotykają pijanego ojca Roberta. Chłtopak pomaga mu wrócić do domu.

Królewskie barchany (streszczenie rozdziału)

Alicja wraca do miasta. Żegna się z dziadkami, Robertem i Panną Fryzunią. Robert obiecuje jej, że we wrześnie odwiedzi ją, kiedy przyjedzie do miasta kupić dla siebie nowe skrzypce. Dziewczynka musi wrócić do domu pociągiem i w dodatku całkiem sama. Ku jej zaskoczeniu na peronie czeka na nią mama i Mamoń, przyjaciel rodziców.

Jabłecznik z okruchami (streszczenie rozdziału)

Po powrocie do mieszkania Alicję odwiedza tata, który informuje ją o chorobie Fryderyka. Dziewczynka jest wściekła, ponieważ rodzice dopiero teraz zdecydowali się powiedzieć jej, że braciszek jest chory.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

W swego rodzaju elektronicznym pamiętniku Alicja informuje Roberta o chorobie Frycka i wszystkich szczegółach związanych z jego pobyt w szpitalu. Zamierza następnego dnia zanieść matemu zdjęcie jaszczurki, które wykonała specjalnie dla niego.

Cierpki smak cytryny (streszczenie rozdziału)

Alicja po raz pierwszy odwiedza brata w szpitalu. Fryderyk bardzo cieszy się ze zdjęcia jaszczurki, a starsza siostra obiecuje mu, że kiedy wyzdrowieje, to zabierze go w miejsce, gdzie mieszka zwierzątko. Po wizycie u Frycka Alicja i Klaudia udają się razem na kawę do Zielonej Werandy i rozmawiają o chorobie małego. Kiedy Alicja wraca do domu, dowiaduje się, że była u niej Sara.

Sara w słońcu, Sara w cieniu (streszczenie rozdziału)

Sara wysłuchuje opowieści przyjaciółki dotyczącej wizyty u Fryderyka. Następnie rozmawiają o wakacjach i o znajomych z klasy. Przy okazji Sara zadaje Alicji pytanie dotyczące pobytu w Kruszynie, na które nie otrzymuje konkretnej odpowiedzi. Zaraz przed wyjściem Sara informuje Alicję, że Kostka Bąka można zobaczyć na osiedlu z prezenterką prognozy pogody.

Miejsce dla Jaszczurki (streszczenie rozdziału)

Alicja kolejny raz odwiedza brata w szpitalu. Frycek prosi siostrę, żeby zabrała go na spacer, co Alicja chętnie czyni. Podczas pobytu na zewnątrz rozmawiają na temat planowanego wyjazdu na wieś. Fryderyk zwierza się siostrze, że w szpitalu ma swoją dziewczynę – siostrę Zosię. Do domu odwozi dziewczynkę tata. Rozmawiają na temat choroby Jaszczurki i radzenia sobie z tą sytuacją.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Alicja zauważa zmianę własnego nastawienia do Klaudii i odkrywa między sobą a nią pewne podobieństwa. Dziewczyna nazywa swoich rodziców tchórzami i przyznaje się przed sobą, że trudne pytania zadawane przez brata sprawiają jej ból.

Problem w rozmiarze XS (streszczenie rozdziału)

Sara przynosi wieści o prawdopodobnej anoreksji Dorci, koleżanki z klasy. Dziewczynki dyskutują na ten temat, a po wyjściu przyjaciółki Alicja na prośbę mamy słucha fragmentów jej książki i wyraża swoją opinię na ich temat.

Palma (streszczenie rozdziału)

Alicja kolejny raz odwiedza brata w szpitalu. Pod wielką lipą rozmawiają na temat pobytu w szpitalu i pana doktora Karola. Ich rozmowę przerywa Klaudia, która przynosi do szpitala palmę zasadzoną przez Frycka i Alicję. Miss Lata zabiera dziewczynkę do restauracji, w której je się palcami. Tam na prośbę Alicji radzi jej, co zrobić w sprawie Dorci.

Anorka i podrabiany Cugowski (streszczenie rozdziału)

Fryderyk skarży się, że jego sąsiad z pokoju, Patryk, zostanie wypisany do domu. Alicja daje mu na pocieszenie kolorowaną, którą jej mama przywiozła ze Szwecji. Frycek zadaje pytania dotyczące wyglądu Boga. Zaczyna się rok szkolny, a Alicja z kolegami i koleżankami z klasy dyskutuje na temat Dorci. Do rozmowy wtrąca się wychowawczyni i przeprowadza lekcję, po której nikt już nie chce bagatelizować problemu koleżanki.

Radość wielkości ziarenka grochu (streszczenie rozdziału)

Alicja zamierza zrobić kolację dla Roberta, kiedy ten przyjedzie w odwiedziny. Od Klaudii otrzymuje sprawdzony przepis na serowe kotlecki z borówkami. Dziewczynka informuje mamę o spodziewanym przyjeździe Roberta, po czym dochodzi do kłótni między nimi. Alicja kładzie się do łóżka smutna.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Dziewczynka nie może zrozumieć postępowania swojej mamy, jest rozczarowana. Mama chce z nią porozmawiać, ale Alicja nie wie, o czym miałyby rozmawiać, i zastanawia się nad tym. Czuje żal do matki, że ta zajmuje się bardziej Astrid Lindgren niż własną córką.

Rubryka osobiste (streszczenie rozdziału)

Na swojej poduszce Alicja znajduje list od mamy. W liście tym mama przeprasza ją za wszystko i tłumaczy swoje zachowanie. Boi się, ponieważ córka coraz więcej czasu spędza z Klaudią, chociaż wcześniej nie żywiła do niej sympatii. Mama z Alicją jedzą wspólne śniadanie i dochodzą do porozumienia. Dziewczynka spóźnia się do szkoły. Na jednej z przerw Sara proponuje jej spotkanie na imprezie u Borysa, na którą może zabrać Roberta. Alicja niechętnie zgadza się.

Złe pytania (streszczenie rozdziału)

Kolejne odwiedziny u Fryderyka w szpitalu. Chłopiec zadaje wiele trudnych pytań. Alicja poznaje Zużę – wolontariuszkę w szpitalu, której młodszy brat zmarł kilka lat wcześniej. Zuza tłumaczy Alicji, że powinna odpowiadać na pytania Frycka, żeby nie stracić jego zaufania.

Łąka pełna złej trawy (streszczenie rozdziału)

Robert przyjeżdża do miasta. Alicja odbiera go z dworca. Razem idą do sklepu muzycznego, żeby wybrać skrzypce dla Roberta. Kiedy kończą zakupy, udają się do kawiarni na gorącą czekoladę, a później idą na imprezę do Borysa. Po przyjeściu

do luksusowego mieszkania rodziców chłopaka widzą wielu pijanych znajomych. Wśród nich jest Sara, którą postanawiają zabrać do domu. Borys i jego koledzy śmieją się z Roberta, ale on nie daje się sprowokować.

Kampania napoleońska (streszczenie rozdziału)

Zaprowadzają Sarę do mieszkania Alicji, gdzie zajmuje się nią mama dziewczynki. Mama, Alicja i Robert zasiadają do posiłku i rozmawiają. Potem Alicja i Robert spędzają czas w pokoju dziewczynki. Wyznają sobie, że tęsknią za sobą codziennie. Mama Alicji wchodzi do pokoju i mówi, że Sara już doszła do siebie. Robert i Alicja idą z nią porozmawiać. Robert gra dla wszystkich zebranych na skrzypcach.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Alicja czuje się źle, ponieważ jest szczęśliwa, podczas gdy jej brat przechodzi ciężkie chwile w szpitalu. Dodatkowo nie jest pewna zachowania swojej przyjaciółki, boi się, że ich przyjaźń może się skończyć.

Lipowa Gałąź na szczycie stoku (streszczenie rozdziału)

Fryderyk staje się coraz słabszy. Jest smutny, ponieważ dzień wcześniej Alicja nie przyszła go odwiedzić. Klaudia tłumaczy mu, że do jego starszej siostry przyjechał chłopak. Frycek dalej pyta o śmierć i myśli, że Zosia przestanie z nim chodzić, bo dowiedziała się, że umrze. Chłopiec dostał od mamy kombinezon i kijki do nart. W tym przebraniu wychodzi z Alicją na zewnątrz i siadają jak zwykle pod lipą. Siostra opowiada braciszce o pani, która nazywała się Lipowa Gałąź (Astrid Lindgren) i napisała książkę o braciach Lwie Serce.

Cień jaśnie pani (streszczenie rozdziału)

Alicja rozmawia z Symbiozą na temat konkursu biologicznego i choroby braciszka. Podczas powrotu do domu Alicję dogania Sara i mówi, że zerwała z Borysem dla ich przyjaźni. Dziewczynka twierdzi jednak, że to nie ma nic do rzeczy, dlatego Sara czuje się urażona i stwierdza, że Alicja nie widzi nikogo więcej poza Robertem. Dodała także, że Alicja uważa ją na pewno za gorszą od siebie, i poszła.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Alicja zadaje sobie wiele pytań. Nie wie, jak powinna się zachować w tej sytuacji. Uważa, że wszystko stało się w jej życiu trudniejsze i mniej poukładane.

Szczęście na progu (streszczenie rozdziału)

Dziewczynka kupuje dla Fryderyka pomarańczowego welona, który ma pełnić funkcję złotej rybki. Wraca z nim do domu i przeprowadza z mamą rozmowę na temat tego, jak przeżywa chorobę brata i jak sobie z tym radzi. Córnka wspomina także o tym, że lubi Roberta. Mama mówi, że ona również kogoś poznała i czuje się bardzo szczęśliwa.

Złota rybka II (streszczenie rozdziału)

Frycek dostaje swoją rybkę i jest nią zachwycony. Alicja tłumaczy bratu, jak powinien zajmować się zwierzątkiem, i dodaje, że rybka może spełniać życzenia. Po przyjeździe do domu taty Alicja proponuje Klaudii, żeby bardziej o siebie zadbała, ale matka Fryderyka nie czuje się jeszcze na to gotowa. Rozmawiają również o stanie Dorci i o przyjaźni Alicji z Sarą. Klaudia radzi Alicji uzbrojenie się w cierpliwość.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Alicja cieszy się z sukcesu Roberta, ale jest zazdrosna z powodu pewnej wiolonczelistki Kaśki, z którą ma on występować w Wiedniu. Martwi się o niego i opowiada o tym, że jest jej ciężko patrzeć na stan zdrowia Fryderyka i wszechobecny ból.

Światelko w mroku (streszczenie rozdziału)

Fryderyk wraca do domu. Przypisuje spełnienie swojego marzenia złotej rybce. Alicja, Klaudia i tata sprzątają rzeczy chłopca, które miał do tej pory w szpitalu. Alicja układa braciszka do snu w jego łóżeczku w domu. Frycek mówi siostrze, że ją kocha, ale ożeni się z Zosią, bo już jej obiecał. Dziewczynka spędza cały wieczór z tatą i Klaudią. Jedzą spaghetti i lody pistacjowe. Kiedy wraca do domu, rozmawia z mamą, która ma wyrzuty sumienia, ponieważ jest szczęśliwsza niż dotychczas, a jej córka przeżywa ciężkie chwile. Mama informuje Alicję, że jest szansa na leczenie w Sztokholmie dla Fryderyka. Dziewczynka postanawia od razu przekazać radosną nowinę Klaudii i tacie, oni wprawdzie cieszą się, lecz podchodzą do sprawy rozważnie i wiedzą, że niekoniecznie wszystko musi się udać.

Prezenty (streszczenie rozdziału)

Sara unika Alicji, nie odzywa się także do Borysa. Robertowi i Kaśce zaproponowano stypendium. Alicja smuci się, ponieważ jej chłopak nie dzwoni. W chwili, kiedy o tym myśli, dzwoni Robert. Obiecuje jej odwiedzinę. Mama i Alicja cieszą się na wizytę chłopca. Wieczorem do mieszkania Alicji przychodzi Sara. Dziewczynki rozmawiają zupełnie normalnie, jak dawniej. Alicja wspomina o stanie zdrowia Fryderyka i szansie na jego leczenie. Sara opowiada o rekordzie Guinnessa pobitym przez Kostka Bąka. Mama informuje dziewczynki, że skończyła pisać swoją książkę i nadała jej tytuł *Jak zakwitła Lipowa Gatka*.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Dorota przytyła trzy kilogramy. Po lekcji łąpie Alicję w szkolnej toalecie i mówi, że zrobiła to w prezencie dla niej. Dziewczynki bardzo się cieszą, a Dorota obiecuje, że pomoże Alicji w angielskim.

Pozłacana rybka (streszczenie rozdziału)

Alicja oddaje Symbiozie materiały do konkursu. Nauczycielka mówi jej, że nie musi brać udziału w konkursie, bo ważniejsze dla niej zawody toczą się właśnie w jej rodzinie – zawody o zdrowie jej brata. Alicja mówi Sarze, że jej mama jest zakochana, a Sara opowiada o niezbyt dobrej sytuacji w swojej rodzinie. Kiedy Alicja wraca do domu, dowiaduje się od mamy, że Fryderyk jest coraz słabszy i jeśli jego stan się nie poprawi, to nie będzie mógł udać się w tak daleką podróż. Dziewczynka jednak wierzy, że brat nabierze sił na wyjazd. Wieczorem przychodzi do Frycka, który jest zawiedziony, ponieważ rybka nie spełniła jego życzenia i przewrócił się, kiedy chciał przejść przez pokój. Dochodzi do wniosku, że rybka nie jest złota, a pozłacana. Kiedy rozmawia z Alicją na temat swojego wyjazdu do Sztokholmu, bardzo szybko zasypia.

Miłość w plastikowym kubku (streszczenie rozdziału)

Robert odwiedza Alicję. Oboje cieszą się ze spotkania. Jednak Alicji nie daje spokoju znajomość Roberta i wiolonczelistki Kaśki, więc pyta o nią Roberta. On odpowiada, że myślał nad tym, długo się zastanawiał i doszedł do wniosku, że kocha tylko Alicję

i muzykę. Dalsze próby Roberta, żeby coś powiedzieć, spetzły na niczym, ponieważ Alicja obdarowała go pocatunkiem.

Listy do samej siebie (streszczenie rozdziału)

Alicja nie czuje się samotna po wyjeździe Roberta, ponieważ jest pewna jego uczuć i wdzięczna za jego szczerość. Uważa, że to Frycek i Robert uczą ją potrzebnej w dorosłym życiu odwagi. Wyznaje również, że bardzo kocha swoją mamę, i przeprasza ją, ponieważ kiedyś uważała, że mama w ogóle nie rozumie Astrid Lindgren, a dziś wie, że pisarka ta tak samo walczyłaby o Frycka, jak ona.

Czas latawców (streszczenie rozdziału)

Jest listopad. Alicja, jej rodzice, Klaudia oraz wiele innych osób uczestniczą w pogrzebie Fryderyka. Latawiec, który dziewczynka trzyma w dłoni, nagle odlatuje i zatrzymuje się na gałęzi pobliskiej lipy. Alicja pozwala mu odfrunąć, ponieważ przypomina sobie ostatnią rozmowę z Zuzą, w której wolontariuszka powiedziała jej, że każdemu trzeba pozwolić odejść. Dziewczynka ponownie wybucha płaczem, a Klaudia przytula ją i przekonuje, że nic nie jest łatwe, kiedy kochamy.

Rajska jabłoń (streszczenie rozdziału)

Klaudia nakręciła film dokumentalny o hospicjach, za który może otrzymać nagrodę. Alicja i tata siedzą na widowni podczas festiwalu, żeby wesprzeć Klaudię. Jej film nosi tytuł *Rajska jabłoń* i opowiada o dzieciach, które wspinają się na tę jabłoń, żeby zbliżyć się do raju, kiedy życie na ziemi jest już zbyt bolesne. Film Klaudii zdobywa główną nagrodę. Podczas przemowy mama Fryderyka dziękuje Alicji za wszystkie dobre chwile podczas choroby jej synka. Alicja zostaje wyprowadzona na scenę i stoi tam razem z Klaudią, a na sklepieniu sali kongresowej widzi biały latawiec.

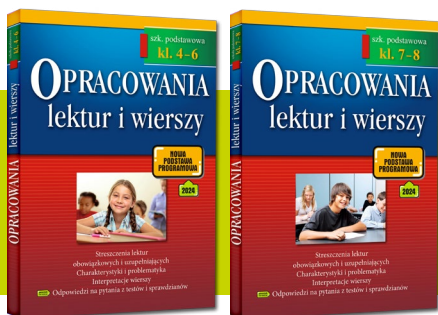
Problematyka

Powieść Barbary Kosmowskiej można podzielić na dwie części: część, którą opowiada narrator trzecioosobowy, i część, którą kreuje sama Alicja w rozdziałach zatytułowanych *Listy do samej siebie*. Ten elektroniczny pamiętnik pozwala czytelnikowi zobaczyć i zrozumieć wszystkie uczucia, które towarzyszą Alicji w codziennym życiu. Pamiętnik ten pomaga również samej Alicji, ponieważ jest to miejsce, gdzie ma okazję podzielić się swoimi głęboko skrywanymi uczuciami, bez konieczności wtajemniczania w nie przyjaciółki czy też rodziców.

Głównym problemem poruszonym w tej powieści jest **pogodzenie się z umieraniem małego dziecka**. Książka ta uczy **pokory wobec życia i korzystania z każdej jego chwili jak najpełniej**, ponieważ nigdy nie wiadomo, który dzień będzie tym ostatnim.

Powieść Kosmowskiej porusza również **problem rozvodu w rodzinie z perspektywy dziecka**, które zadaje bardzo mądre pytania, jednak nikt nie chce na nie szczerze odpowiedzieć, wszystkie odpowiedzi są bardzo wymijające.

Obok problemów nakreślonych bardzo wyraźnie pojawiają się też pomniejsze wątki związane z innymi postaciami, jak np.: życie dziecka z ojcem alkoholikiem, anoreksja wśród młodzieży oraz narkomania.

Lektury obowiązkowe znajdziesz w książkach:

Opracowania lektur i wierszy – szkoła podstawowa klasy 4-6
Opracowania lektur i wierszy – szkoła podstawowa klasy 7-8

Kup na www.greg.pl

Autorzy:

Jakub Bączyński, Olga Gradoń, Adam Karczewski, Anna Kremiec,
Jakub Matusiak, Damian Molicki, Izabela Nałódka, Agnieszka Nawrot,
Karolina Rymut-Kościelniak, Dorota Stopka, Lucyna Szary, Aldona Szóstak,
Joanna Tomasiak, Weronika Widzińska, Barbara Włodarczyk,
Maria Zagnińska, Kamila Zawadzka

Redakcja i korekta:

Agnieszka Antosiewicz, Szymon Rój, Karolina Rymut-Kościelniak,
Joanna Tomasiak, Weronika Widzińska, Maria Zagnińska

© Copyright by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.

Wydawnictwo GREG®

ul. Klasztorna 2B
31-979 Kraków
tel. 12 680 15 50
www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Projekt okładki:

Grzegorz Więczkiewicz

Layout i skład:

Pracownia Register

Zdjęcia i portrety – domena publiczna.